

**POLICIJOS DEPARTAMENTAS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS**

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai

Nr.
Į 2021-03-15 Nr. 2-1039

Kopija
Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos kartu su Lietuvos kelių policijos tarnyba, įvertinę pateiktus derinti Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10, 13, 22 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – SEAKĮ projektas), Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 29, 31¹, 416, 420, 423, 424, 426, 427, 589, 603, 686 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – ANK projektas) ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – BK projektas) (toliau visi kartu – projektai), teikia dėl jų pastabas ir pasiūlymus.

Dėl SEAKĮ projekto

1. Nepritariame SEAKĮ projekto 1 straipsnio 2 daliai, kurioje siūloma keisti Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo (toliau – SEAKĮ) 10 straipsnio 13 dalį, ir 2 straipsniui, kuriuo siūloma keisti SEAKĮ 13 straipsnio 10 dalį ir nustatyti, kad vairuotojų blaivumą galėtų tikrinti ne tik policijos pareigūnai, bet ir visi kiti tikrinantys pareigūnai, t. y. Lietuvos kariuomenės Karo policijos, Lietuvos Respublikos muitinės, Lietuvos transporto saugos administracijos, Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ir aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai. Manome, kad, laikantis sistemiškumo ir aiškumo principo, atitinkamų institucijų pareigūnų teisės ir įgaliojimai pagal vykdomą veiklos pobūdį turi būti nustatyti specialiuose jų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

Paminėtini šie aspektai:

1.1. SEAKĮ yra specialus teisės aktas, skirtas eismo saugumo politikai įgyvendinti. Šiame teisės akte atitinkamoms eismo saugumo politiką įgyvendinančioms institucijoms, atsižvelgiant į jų veiklos specifiką, yra išdėstytos konkrečios joms priskirtinos funkcijos tik eismo saugumo užtikrinimo srityje (SEAKĮ 10 straipsnis). Pažymėtina, kad pagal SEAKĮ, eismo priežiūros ir kontrolės funkcija priskirta policijai. Ši funkcija nustatyta ir Lietuvos Respublikos policijos įstatyme, dėl to SEAKĮ iškeltų tikslų kontekste policija ir turi teisę tikrinti vairuotojų blaivumą.

1.2. Tiek Lietuvos Respublikos karo policijos įstatyme, tiek Lietuvos Respublikos valstybės sienos ir jos apsaugos įstatyme šių tarnybų pareigūnams, vykdančioms tiesiogines ir šiais įstatymais jiems nustatytas funkcijas, taip pat yra nustatyta teisė tikrinti asmenų blaivumą, ir tai, kad ji atskirai neišskirta SEAKĮ, nepaneigia ir neeliminuoja galimybės taikyti šiuos įgaliojimus. Atsižvelgdami į tai, taip pat į nuomonę, pateiktą šio rašto 1.1 papunktyje, ir įvertinę SEAKĮ 13 straipsnio 11 dalies nuostatą, siūlytume SEAKĮ 13 straipsnio 10 dalį dėstyti pernelyg neišplečiant pareigūnų, galinčių tikrinti vairuotojų blaivumą, grupės, o ją apibrėžiant, susiejant su specialiuose įstatymuose pareigūnams nustatytais įgaliojimais.

1.3. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos muitinės įstatymo, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo nuostatas, taip pat SEAKĮ nustatytas funkcijas Lietuvos Respublikos muitinės ir aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnams, atkreiptinas dėmesys į šių institucijų veiklos specifiką, išskeltus tikslus, kurie, mūsų manymu, tiesiogiai su eismo priežiūra nesusiję ir nesudaro pagrindo šioms institucijoms turėti teisę tikrinti vairuotojų blaivumą.

1.4. Vertinant Lietuvos transporto saugos administracijai Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekse ir Lietuvos transporto saugos administracijos nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2017 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 3-574 „Dėl Lietuvos transporto saugos administracijos nuostatų patvirtinimo“, suteiktus įgaliojimus, pagrindines veiklos sritis ir jų pobūdį, kurios atkartotos SEAKĮ, manome, kad pasiūlymas ir šiai institucijai suteikti teisę tikrinti vairuotojų blaivumą yra netikslingas.

1.5. Atsižvelgiant į teisės pažeidimų, susijusių su vairuotojų neblaivumu, tyrimo ir susiklosčiusią teismų praktiką, pažymėtina, jog vairuotojų neblaivumui nustatyti ir įforminti reikia specialių žinių, kad būtų tinkamai surinkta įrodomoji medžiaga, be to, vien tokio atvejo įforminimu atliktini veiksmai nepasibaigia, nes seka kiti iš to išplaukiantys ir svarbūs klausimai – sprendimo nušalinti vairuotoją nuo transporto priemonės vairavimo ir priverstinai nuvežti transporto priemonę priėmimas, poreikis transporto priemonę uždaryti į saugojimo aikštelę, taip pat poreikis turėti sutartis su transporto priemonių saugojimu užsiimančiais ūkio subjektais ir pan. Projektų aiškinamajame rašte šie aspektai neaptariami, taip pat nepateikiami konkretūs duomenys, kurie parodytų, kad vairuotojų blaivumo kontroliavimas esamomis priemonėmis yra neefektyvus ir (ar) nepakankamas ar kad, pavyzdžiui, kitiems SEAKĮ nurodytiems tikrinantiems pareigūnams (kuriems šiandien nėra suteikta teisė tikrinti vairuotojų blaivumą), vykdančioms tiesiogines jiems priskirtas funkcijas, nustačius vairavimo esant galbūt neblaiviam faktą (įtarus, kad vairuotojas gali būti neblaivus), apie tai pranešama policijai, bet policija į tokius pranešimus nereaguoja, ir ar apskritai daug tokių atvejų būna. Akcentuotina, kad papildomų įgaliojimų suteikimo klausimas turėtų būti sprendžiamas sistemiškai, vertinant galbūt kilsiančias rizikas, nepažeidžiant aiškaus kompetencijų pasiskirstymo principo, vengiant funkcijų dubliavimo ir pan.

Jeigu išvelgiama problemų, susijusių su policijos kompetencija, kurios sudaro ar gali sudaryti kliūtis sėkmingai kovai su neblaiviais vairuotojais, esame pasirengę jas aptarti ir bendradarbiauti.

2. Manome, kad siūlomi SEAKĮ 24 straipsnio 5 ir 6 dalies pakeitimai (SEAKĮ projekto 4 straipsnis) yra painūs ir gali būti įvairiai interpretuojami. Pagal siūlomą SEAKĮ 24 straipsnio 5 dalies išdėstymą, gali būti suprantama, kad sąlyga „jeigu paskirta prievolė naudoti antialkoholinius variklio užraktus“ taikoma ne tik vairavimo esant neblaiviam prevencijos programai, bet ir medicininei bei švietėjiškai atestacijai, t. y. kad asmenims, kurie vairavo neblaivūs ar apsvaigę, tačiau jiems nebuvo prievolės naudoti antialkoholinius variklio užraktus, medicininė ir švietėjiška atestacija yra nereikalinga.

Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, siūlome SEAKĮ 24 straipsnio 5 ir 6 dalis išdėstyti taip:

„5. Asmeniui, iš kurio pagal įstatymus teisė vairuoti transporto priemones buvo atimta už tai, kad jis padarė teisės pažeidimą būdamas neblaivus arba apsvaigęs nuo narkotikų, vaistų ar kitų svaigiuųjų medžiagų, teisė vairuoti transporto priemones grąžinama tik pasibaigus šios teisės atėmimo laikui, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka po medicininės ir švietėjiškos atestacijos, baigus **vairavimo esant neblaiviam prevencijos programą**, papildomą vairuotojų mokymą ir perlaikius vairavimo egzaminą. **Reikalavimas baigti vairavimo esant neblaiviam prevencijos programą netaikomas, jeigu asmeniui nepaskirta administracinio poveikio priemonė – draudimas vairuoti transporto priemones, kuriose neįrengti antialkoholiniai variklio užraktai.** Reikalavimas perlaikyti vairavimo egzaminą netaikomas, jeigu dėl šioje dalyje nurodyto teisės pažeidimo padarymo teisė vairuoti transporto priemones buvo atimta trumpesniam negu vieni metai laikui.

6. Pasibaigus teisės vairuoti transporto priemonės atėmimo laikui, asmeniui, kuriam paskirta administracinio poveikio priemonė – draudimas vairuoti transporto priemonės, kuriose neįrengti antialkoholiniai variklio užraktai, **įvykdžius šio straipsnio 5 dalyje nurodytas teisės vairuoti grąžinimo sąlygas**, šio draudimo laikotarpiu grąžinama teisė vairuoti tik transporto priemonės, kuriose įrengti antialkoholiniai variklio užraktai.“

Dėl ANK projekto

1. Siūlome nauja redakcija dėstomo Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 424 straipsnio 6 dalyje (ANK projekto 6 straipsnis) prie nuorodos į 420 straipsnio 1 ir 2 dalis įrašyti ir 5 dalį, nes ANK projektu siūloma papildyti ANK 420 straipsnį nauja 5 dalimi, kurioje diferencijuojama atsakomybė, t. y. griežtesnė sankcija numatoma asmenims, neturintiems teisės vairuoti. Siūlome ANK 424 straipsnio 6 dalį išdėstyti taip:

„6. Šio straipsnio 3 ar 4 dalyje nurodyti veiksmai, padaryti asmens, kuriam buvo paskirta administracinė nuobauda už šio straipsnio 3, 4, 5 ar šioje dalyje, 423 straipsnio 1 dalyje numatytus administracinius nusižengimus arba kuriam buvo paskirta administracinė nuobauda kaip neturinčiam teisės vairuoti transporto priemonės asmeniui už 416 straipsnio 6 dalyje, 420 straipsnio 1, 2, 5 dalyse, 423 straipsnio 2 dalyje, 426 straipsnio 1, 2, 5 dalyse, 427 straipsnio 1 dalyje numatytus administracinius nusižengimus,

užtraukia baudą nuo aštuonių šimtų iki vieno tūkstančio eurų.“

2. Atsižvelgdami į šio rašto dalyje dėl SEAKĮ projekto 1 punkte ir 1.1–1.5 papunkčiuose pateiktą nuomonę, nepritariame ANK projekto 9 straipsniui, kuriuo keičiamas ANK 589 straipsnio 63 punktas.

3. ANK projekto 10 straipsnyje, keičiančiame ANK 603 straipsnį, prie nuorodos į 424 straipsnio 2, 3, 4, 5 dalis siūlome įrašyti ir 6 dalį.

Dėl BK projekto pastabų ir pasiūlymų neturime.

Policijos generalinio komisaro pavaduotojas

Arūnas Paulauskas

Ieva Naruševičienė, tel. (8 5) 271 9732, el. p. ieva.naruseviciene@policija.lt

Rytis Vosylius, tel. 8 700 59 404, el. p. rytis.vosylius@policija.lt

535030 2021-03-24

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 188785847, Saltoniškių g. 19, LT-08105 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2021-03-25 Nr. 5-S-4935
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2021-03-25 Nr. 1-3189
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Arūnas Paulauskas, Policijos generalinio komisaro pavaduotojas
Sertifikatas išduotas	ARŪNAS,PAULAUSKAS LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-03-25 13:02:59 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2021-03-25 13:03:13 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2019-11-04 11:56:42 – 2024-11-02 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Policijos departamentas prie LR VRM, į.k.188785847 LT", sertifikatas galioja nuo 2019-06-03 07:52:14 iki 2022-06-02 07:52:14 "Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, į.k.188620589 LT", sertifikatas galioja nuo 2018-12-27 13:55:24 iki 2021-12-26 13:55:24
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.43
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. META-INF/signatures/signatures0.xml#SignatureElem_0: Laiko žyma „SignatureTimeStamp“ sukurta nepatikimos laiko žymų tarnybos (naudotas nepatikimas sertifikatas (subjektas: RCSC TSA2, galioja nuo: 2020-04-24 16:23:52)). Sertifikatas patvirtintas nepatikimu sertifikavimo centro sertifikatu (subjektas: RCSC IssuingCA).
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2021-03-25 13:23:46 Dokumentų valdymo sistema Avilys